

16 rader – Petter

16 rader – Petter - Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 4-6

Del av 1 i 16 rader – Petter

Om Petter

Petter Alexis Askegren är rapparen som skriver svenska texter och den som lyfte svensk hip-hop under 90-talet. Petter berättar om sitt liv och innersta tankar i de svenska texterna, trots att han kämpade med läs- och skrivsvårigheter under sin skoltid.

Syfte med 16 rader

Eleverna ska läsa, tänka, samtala och skriva om och kring rapparen Petters texter och idéer. Eleverna ska analysera texter och använda sig av sina egna erfarenheter för att försöka tolka och förstå texterna. Vi arbetar med metaforer och synonymer för att utveckla språket och egna texter. Eleverna funderar på vilka ord de väljer och varför. Vi kommer att leka med språket för att skapa 16 rader.

Metod – DEL 1: Vem är Petter?

Om eleverna har tillgång till Petters bok *16 rader* kan ni ta del av Petters tankar bakom texterna och vad som har inspirerat honom. Boken är förstås bra att ha, men flera delar går utmärkt att genomföra även utan boken. Visa en bild av omslaget eller håll upp boken. Eleverna får fundera på och samtala om:

- Vem är personen på omslaget?
- Har du sett honom någonstans? Vem är han? Vad tror du om honom? Hur är han?
- Vad tror du boken kommer att handla om?
- Vad är 16 rader?

Jag berättar om honom och min egen koppling till honom. Varför inte spela en favoritlåt?

DEL 2: Petters låtskrivande

Petter använder sig ofta av **inre monologer** med exempel från sin **egen vardag**. Rappen är fylld av **rim**. För att berika texterna använder han ofta **synonymer**. **Citat** är en annan ingrediens. **Slang, anglicismer** och direkta lån från **engelska** är vanligt förekommande.

Testa att leka med en mening med hjälp av en tanke (inre monolog). Försök att fylla raderna med rim, citat, slang och engelska ord i raderna. Ta hjälp av <https://www.synonymer.se/> och <http://rimlexikon.com/>

Exempel. Tanke: Jag är hungrig. Jag vill ha en korv. Några rader om detta kan bli:

*Jag är hungrig som en varg,
det duger inte med ICA-kvarg.
Cashen är slut,
Jag står inte ut.
Jag baxar en slang,
från IKEA jag sprang.*

DEL 3: Textanalys av Fäller en tår och Drömmen

Välj några av Petters texter som du tror kan vara intressanta och bra för dina elever. Jag valde "Fäller en tår" och "Drömmen". [Fäller en tår](#) [Drömmen](#). Dessa två texter innehåller en mörkare och ljusare stämning med många metaforer som kan vara intressant att lyfta och diskutera. Vi läser en text i taget gemensamt. Sedan arbetar vi enligt EPA-metoden där eleverna först får fundera kring frågorna och därefter skriva sina tankar om:

- Vilken känsla får du när du läser texten? – *Är det glad/ledsen/arg/besviken?*
- Vad är det som gör att du får den känslan?
- Välj ut några metaforer och/eller liknelser som du tycker är viktiga.
- Vad handlar texten om? – *Vad tror du det är författaren försöker säga oss?*
- När och var utspelar den sig? – *Vilken årstid är det, hur kan du veta det?*
- Är det några rader som är svåra att förstå? Vilka?
- Varför har Petter valt just dessa titlar på låtarna?

Därefter lyssnar vi på låtarna. Eleverna kompletterar den tidigare analysen om det har tillkommit några tankar. Därefter får eleverna delge varandra sina tankar. Efter läsning, textanalys och lyssnande får eleverna fundera på:

- Blir det någon skillnad på hur man läser/analyserar om man börjar med att läsa eller lyssna?
- Förändrades din tolkning av texten efter lyssnandet? På vilket sätt?
- Vad avgör det? Musiken, tonfall eller något annat i låten?

DEL 4: Liknelser och metaforer i Längesen och Krafter

Vi läser gemensamt igenom texten och försök bryta ner den. Vad menar han? Hur skulle du beskriva det du läser? Vi hjälps åt med den första delen av texten (eller hela) för att låta eleverna parvis analysera nästa text. Det är viktigt att de får göra det tillsammans så de kan diskutera tillsammans. Mina val "Längesen" och "Krafter" [Längesen Krafter Krafter \(video\)](#)

Vi lyssnar på låten samtidigt som eleverna följer med i texten. Eleverna lyssnar, läser och noterar saker som kan vara intressant att diskutera. Jag använder elevernas tankar, men lyfter även saker som jag tror att eleverna kan behöva fundera på. Till exempel vad Petter menar med olika uttryck.

Decennier tillbaka

Men jag minns det såväl

Varför kärleken brunnit

Utav olika skäl

Hur kan kärlek brinna? Vad betyder det?

Varför jag aldrig släppt det och aldrig gett upp

Trots min väg vart lång kantats med gupp

Vad kan det betyda? Vilka "gupp" kan Petter stött på? Egna gupp i livet?

Jag har stått utan för din port så många gånger

Så många brev, så många sånger

Vilka brev, vilka sånger?

Fler rader som eleverna kan fundera på:

"Går in i väggen efter dagens slut"

"Hett temperament, kan lätt vara eldig"

"Impulsiv för ingenting blir stabilt"

"Kan aldrig släppa taget, min identitet"

"Sitter fast i rutiner som en kraftig magnet"

Fler frågor om låtarna

- Vad kan han mena med "Trevar mig fram för att etablera kontakt"
- Varför tror du han valt de ord han valt? Varför skrev han inte "Jag gick fram och sa hej!"
- Vad handlar texten om, varför tror du det?
- Varför tror du han valt den låtens titel?
- Vad får du för känsla av låten/texten?

DEL 5: Början på allt

Bifogad video: <https://www.youtube.com/embed/IEerRJK-Yqw>

Vi ser videon utan ljud. Eleverna berättar för varandra i mindre grupper vad de tror låten kommer att handla om och vilken känsla som videon väcker. Varför tror ni det? Sedan lyssnar vi på den, bildar en ny uppfattning och jämför med en första. På vilket skiljer sig tolkningarna åt? Vad kan ha påverkat vår tolkning?

Här blir det väldigt tydligt hur vi blir påverkade av det vi ser och inte bara hör eller läser. Det kan vara ett bra stöd för eleverna när de själva ska presentera något eller göra presentationer. Hur vi blir påverkade av det vi ser/läser/gör med alla våra sinnen.

DEL 6: Fristad

Texten är [Fristad](#). Denna uppgift kan göras såväl gemensamt som enskilt. Frågor att fundera på och skriva om:

- Vad handlar texten om? Förklara varför du tror/tycker det.
- Vilken känsla får du av texten, varför?
- Vilka rader berör dig mest? Förklara varför du blir berörd. Relatera gärna till dig själv.
- Hitta en längre del i texten som du fastnar för på något sätt och förklara varför du fastnat för den och vad du tänker kring den.
- Varför tror du titeln är "Fristad"?

Om språket: Förklara vad han menar med orden/meningarna:

- Kalla mig bokstavsbar
- Kalla mig för duracell
- Myror i brallan har många järn i sin eld

DEL 7: Skapa egna texter – 16 rader

När vi analyserat och arbetat med Petters texter var det dags att skapa egna texter. Eleverna fick gå hem och fundera på vad de själva skulle vilja berätta om i en text, men även hur de ville framföra den, till exempel inför klassen, spela in eller skriva och anslå någonstans. Om eleverna ville fick de göra en presentation med bilder och/eller ett passande musikstycke till texten.

Textens form: Det ska vara 16 rader i texten.

För att väcka intresset för att läsa upp sin egen dikt fick eleverna lyssna på olika personer som framför Poetry Slam. Detta för att visa att lyrik och poesi inte bara är dikter man kan läsa eller låtar som framförs till musik. Det skulle även skapa motivation och tankar på hur kroppsspråket har betydelse när man ska berätta något.

Bifogad video: <https://www.youtube.com/embed/LO6mqP4yfVE>

Eleve exempel

Bifogad video: <https://www.youtube.com/embed/fGf0wlTg0hM?feature=oembed>

Fler elevexempel finns på vår blogg: [16 rader – Ett långt projekt som avslutats](#)

LGR 11: Kunskapskrav

Eleven kan läsa skönlitteratur och sakprosatexter för barn och ungdomar **med flyt genom att använda lässtrategier på ett i huvudsak fungerande sätt**. Genom att göra enkla, kronologiska sammanfattningar av olika texters innehåll och

kommentera centrala delar med viss koppling till sammanhanget visar eleven grundläggande läsförståelse. Dessutom kan eleven, **utifrån egna erfarenheter, tolka och föra enkla och till viss del underbyggda resonemang om tydligt framträdande budskap** i olika verk samt på ett enkelt sätt beskriva sin upplevelse av läsningen.

Eleven kan skriva olika slags texter med begripligt innehåll och i huvudsak fungerande struktur samt viss språklig variation. I texterna använder eleven grundläggande regler för stavning, skiljetecken och språkriktighet med viss säkerhet. Genom att kombinera **text med olika estetiska uttryck** så att de samspelar på ett i huvudsak fungerande sätt kan eleven förstärka och levandegöra sina texters budskap.